

Plastové láhve na pití pro děti obsahují škodlivé změkčovaadlo. Koupit je můžete i v Česku

25.6.2024 - Luboš Pavlovič | Arnika

Objektem výzkumu bylo 39 typů lahví na vodu koupených v těchto státech a to, které chemické látky se dostávají do tekutiny. Ukázalo se, že ve více než polovině z nich se jedná o škodlivé změkčovaadlo DiBP. Děti ho přijímají, když pijí z láhve.

Shrnutí hlavních zjištění studie

- Výsledkem cílené analýzy 36 chemických látek běžně se vyskytujících v plastech bylo zjištění, že z plastových lahví na pití se vyluhuje chemická látka DiBP
- Po umytí v myčce nádobí byl DiBP nalezen ve 22 z 39 lahví. DiBP byl nalezen pouze v jedné láhvi, která neprošla myčkou, proto jsme dospěli k závěru, že mytí v myčce mělo vliv na migraci DiBP do simulantu potravin.
- Koncentrace DiBP naměřené v obsahu tekutiny byly vyšší po 10 dnech ve srovnání s 24 hodinami.
- DiBP byl nalezen pouze v lahvích vyrobených z PE a PP, nikoli však v lahvích vyrobených z jiných plastů jako např. PETu, tritanu či polykarbonátu.
- Používání látky DiBP bylo v EU omezeno, protože tato látka je reprotoxická. To znamená, že je škodlivá pro reprodukci a vývoj nenarozeného plodu a narušuje endokrinní systém.

Analyzovat se podařil jen zlomek chemických látek

"Mnoho dětí chodí každý den do školy s plastovou láhví na pití. Víme, že plasty obsahují chemické látky. Chtěli jsme ale prozkoumat, zda se tyto chemikálie také uvolňují, abychom věděli, co děti skutečně požívají," řekla Annelies den Boer, ředitelka nadace Tegengif. "Proto jsme nezkoumali samotnou plastovou láhev, ale tekutinu uvnitř láhve. A protože mnoho lidí dává plastovou láhev do myčky nádobí, nechali jsme zkoumat i tekutinu po několika umytí v myčce. U více než poloviny lahví bylo zjištěno, že se di-isobutylftalát (DiBP) uvolňuje právě po umytí v myčce. Před mytím v myčce nádobí tato chemická látka unikala pouze z 1 láhve. Studie také ukázala, že koncentrace DiBP se zvyšovala tím více, čím déle byla tekutina v láhvi." dodala den Boer.

Druhým klíčovým zjištěním studie v rámci nezacílených analýz bylo, že ze stovek chemických látek, které byly zaznamenány v simulantu potravin, bylo možné identifikovat pouze malou část. Zbytek zjištěných signálů představuje neznámé chemické látky, které se nepodařilo identifikovat, přestože McGillova univerzita prohledala několik chemických knihoven obsahujících tisíce známých chemických látek.

"Více než to, že se z plastových lahví uvolňuje ve velmi nízkých koncentracích DiBP, nás zarazil fakt, že z plastových materiálů určených pro kontakt s potravinami a tekutinami se uvolňují látky, o kterých zatím nemáme žádné informace. Bohužel zákony velmi často nepokrývají celé spektrum nebezpečných látek, které se zejména z plastů uvolňují. Pro mnohé z nich také neexistují žádná data o jejich toxicitě," komentovala odbornice na toxické látky ve spotřebním zboží spolku Arnika, Karolína Brabcová.

Zdravotním rizikem je "všudypřítomnost" toxických látek

Materiály přicházející do styku s potravinami včetně analyzovaných lahví podléhají evropské legislativě a musejí splnit přísné požadavky na bezpečnost – detekovaný DiBP společně s dalšími ftaláty (DBP+BBP+DEHP) nesmí překročit koncentraci 0,6 mg/kg (600 µg/g) ve výluhu simulantu tekutin dle evropského Nařízení (EU) 2023/1442). Tento limit žádná z lahví nepřekročila – studie měřila i vyluhování ostatních ftalátů. Dle současné legislativy jsou tedy všechny lahve bezpečné.

"Množství DiBP nalezené v kapalině bylo pod evropským limitem," uvedla den Boer. "Společnosti tedy dodržují zákonné normy. Přesto nás přítomnost této látky znepokojuje. Důvodem je skutečnost, že děti přicházejí do kontaktu se změkčovadly nejen prostřednictvím opakovaně používaných lahví na pitnou vodu, ale také například prostřednictvím plastových hraček, oblečení a koberců. Proto se změkčovadlům také říká "všude přítomné chemikálie". Právě tato všudypřítomnost zvyšuje zdravotní riziko." vysvětlila den Boer. Změkčovadla jako DiBP se vyskytují v dětské moči jak v České republice, tak v celé Evropě.

Arnika proto doporučuje rodičům, aby byli s plasty opatrní, zejména pokud přijdou do styku s potravinami. *"Na rovinu: opakovaně použitelné plastové láhve na pití jsou lepší než jednorázové, ale pokud si kupujete novou láhev na pití, zvolte raději nerezovou ocel nebo sklo. Budete prozatím používat své plastové láhve? Pak pravidelně měňte vodu v láhvi a myjte láhev ručně, nikoli v myčce."* shrnula Brabcová.

(Pro víc informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942)

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/plastove-lahve-na-piti-pro-deti-obsahuji-skodlive-zmekcovadlo-koupit-je-muzete-i-v-cesku>